Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2018. gada 14. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Jaunu dalībvalstu pievienošanās – Horvātijas Republika – Pārejas pasākumi – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Direktīva 96/71/EK – Darba ņēmēju norīkošana darbā – Horvātijas un trešo valstu valstspiederīgo norīkošana darbā Austrijā ar Itālijā reģistrēta uzņēmuma starpniecību

Lieta C-18/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 13. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 16. janvārī, tiesvedībā

Danieli & C. Officine Meccaniche SpA,

Dragan Panic,

Ivan Arnautov,

Jakov Mandic,

Miroslav Brnjac,

Nicolai Dorassevitch,

Alen Mihovic

pret

Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], kas pilda trešās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre: S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 28. februāra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Danieli & C. Officine Meccaniche SpA*, kā arī *D. Panic*, *I. Arnautov*, *J. Mandic*, *M. Brnjac*, *N. Dorassevitch* un *A. Mihovic* vārdā – *E. Oberhammer*, *Rechtsanwalt*,

– Austrijas valdības vārdā – *G. Hesse*, pārstāvis,

– Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *D. Klebs*, pārstāvji,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *J. Langer*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kellerbauer* un *L. Malferrari*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2018. gada 26. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 56. un 57. pantu, Akta par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā (OV 2012, L 112, 21. lpp.; turpmāk tekstā – "Horvātijas pievienošanās akts") V pielikuma 2. nodaļas 2. un 12. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV 1997, L 18, 1. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Danieli & C. Officine Meccaniche SpA* (turpmāk tekstā – "*Danieli*"), Itālijas uzņēmumu, un sešiem Horvātijas, Krievijas un Baltkrievijas valstspiederīgiem darba ņēmējiem, no vienas puses, un *Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice* (Nodarbinātības dienesta Leobenes reģionālais birojs, Austrija), iestādi, kas ir pakļauta Federālās zemes nodarbinātības, sociālo lietu un patērētāju tiesību aizsardzības ministram, par šo darba ņēmēju norīkošanu darbā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Horvātijas pievienošanās akts

3 Horvātijas pievienošanās akta 18. pantā ir noteikts:

"Šā akta V pielikumā uzskaitītos pasākumus Horvātijā piemēro atbilstīgi minētajā pielikumā paredzētajiem nosacījumiem."

4 Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma nosaukums ir "Pievienošanās akta 18. pantā minētais saraksts: pārejas posma pasākumi" un šī pielikuma 2. nodaļas "Personu pārvietošanās brīvība" 1., 2. un 12. punktā ir paredzēts:

"1. Attiecībā uz darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas saistīta ar darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos, kā tā definēta Direktīvas 96/71/EK 1. pantā, LESD 45. pantu un 56. panta pirmo daļu attiecībās starp Horvātiju, no vienas puses, un katru pašreizējo dalībvalsti, no otras puses, pilnībā piemēro, vienīgi ievērojot 2. līdz 13. punktā paredzētos pārejas posma noteikumus.

2. Atkāpjoties no [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulas (ES) Nr. 492/2011 [(2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā (OV 2011, L 141, 1. lpp.)] 1. līdz 6. panta, pašreizējās dalībvalstis divus gadus pēc pievienošanās dienas piemēros attiecīgo valstu pasākumus vai pasākumus, kas izriet no divpusējiem nolīgumiem, kuri reglamentē Horvātijas valstspiederīgo piekļuvi šo valstu darba tirgiem. Pašreizējās dalībvalstis var turpināt šo pasākumu īstenošanu piecus gadus pēc pievienošanās dienas.

[..]

12. Lai atsevišķās jutīgās pakalpojumu jomās Vācijas un Austrijas darba tirgū novērstu nopietnus traucējumus vai šādu traucējumu rašanās iespēju, ko dažos reģionos var izraisīt starptautiska pakalpojumu sniegšana, kā tā definēta Direktīvas 96/71/EK 1. pantā, un tiktāl, ciktāl tās atbilstīgi iepriekš izklāstītajiem pārejas posma noteikumiem attiecībā uz Horvātijas darba ņēmējiem īsteno savas valsts pasākumus vai pasākumus, kas izriet no divpusējiem nolīgumiem, Vācija un Austrija var – iepriekš par to informējot Komisiju – atkāpties no LESD 56. panta [pirmās daļas], lai saistībā ar pakalpojumiem, kurus sniedz sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību Horvātijā, ierobežotu tādu darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos, kuru tiesībām strādāt Vācijā un Austrijā piemērojami šo valstu iekšējie pasākumi.

Pakalpojumu jomas, uz kurām var attiecināt minēto atkāpi, ir šādas:

[..]

– Austrijā

Joma NACE (*) kods, ja nav norādīts citādi	Darbības jomas, kas uzskaitītas Direktīvas 96/71/EK pielikumā
[..]	
Būvniecība, tostarp saistītās nozares	45.1.–45.4.;
[..]	

(*) NACE: skat. 31990 R 3037: Padomes Regula (EEK) Nr. 3037/90 (1990. gada 9. oktobris) par saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā [(OV 1990, L 293, 1. lpp.)].

[..]

Šā punkta piemērošanas sekas nedrīkst būt tādi darba ņēmēju pagaidu pārvietošanās nosacījumi saistībā ar pakalpojumu starptautisku sniegšanu Vācijā vai Austrijā un Horvātijā, kas būtu vairāk ierobežojoši kā nosacījumi, kuri ir spēkā Pievienošanās līguma parakstīšanas dienā."

5 NACE 45.1.–45.4. kods ir formulēti šādi:

"45			Būvdarbi
	45.1		Būvlaukuma sagatavošana
		45.11	Ēku nojaukšana un sagraušana
		45.12	Pārbaudes urbumu izdarīšana
	45.2		Veselu inženierbūvju vai to daļu montāža; inženierbūvniecība
		45.21	Vispārējo būvju izbūve un inženierbūves
		45.22	Jumta seguma un sastatņu montāža
		45.23	Automaģistrāļu, autoceļu, lidlauku, sporta laukumu būve
		45.24	Ūdens projektu darbi
		45.25	Citi montāžas darbi
	45.3		Uzstādīšanas darbi
		45.31	Elektrības pievadu un iekārtu uzstādīšana
		45.32	Siltumizolācijas darbi
		45.33	Santehnikas cauruļvadu likšana
		45.34	Citi uzstādīšanas darbi
	45.4		Apdares darbi
		45.41 Apmešana 45.42 Būvgaldniecība 45.43 Grīdas un sienu segšana 45.44 Krāsošana un stiklošana 45.45 Citi apdares darbi"	

Direktīva 96/71

6 Direktīvas 96/71 1. pantā ir paredzēts:

"1. Šo direktīvu piemēro dalībvalstī reģistrētiem uzņēmumiem, kuri saistībā ar starptautisku pakalpojumu sniegšanu norīko darba ņēmējus darbā kādā dalībvalstī saskaņā ar 3. punktu.

[..]

3. Šo direktīvu piemēro, ciktāl 1. punktā minētie uzņēmumi veic vienu no šādiem starptautiskiem pasākumiem:

a) norīko darbā darba ņēmējus dalībvalstī uz to atbildību un to vadībā saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un pusi, kam pakalpojumi domāti un kas darbojas minētajā dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības,

vai

b) norīko darba ņēmējus darbā iestādē vai uzņēmumā, kas pieder kādai asociācijai dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības,

vai

c) kā pagaidu darbavieta vai darbā iekārtošanas aģentūra izīrē darba ņēmēju uzņēmumam, kas ir reģistrēts vai darbojas dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp pagaidu darbavietu vai darbā iekārtošanas aģentūru un darba ņēmēju norīkojuma laikā ir darba attiecības.

4. Attieksme pret uzņēmumiem, kas reģistrēti valstī, kura nav dalībvalsts, nedrīkst būt labvēlīgāka nekā pret dalībvalstī reģistrētiem uzņēmumiem.

7 Direktīvas 96/71 pielikumā ir paredzēts:

"Pie 3. panta 1. punkta otrajā ievilkumā minētajām darbībām pieder visi būvdarbi, kas saistīti ar ēku celtniecību, remontēšanu, apkopi, pārveidošanu vai nojaukšanu, un jo īpaši šādi darbi:

1) ekskavācija,

2) rakšana,

3) faktiskie celtniecības darbi,

4) gatavo daļu montāža un demontāža,

5) labiekārtošana vai uzstādīšana,

6) pārveidošana,

7) rekonstrukcija,

8) remonts,

9) demontāža,

10) nojaukšana,

11) uzturēšana,

12) apkope, krāsošana un tīrīšana,

13) uzlabojumi."

Austrijas tiesības

8 *Ausländerbeschäftigungsgesetz* (Likums par ārvalstnieku nodarbinātību, *BGBl.* 218/1975), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (*BGBl.* I, 72/2013, turpmāk tekstā – "*AuslBG*"), 18. pants ir formulēts šādi:

"Ārvalstnieki, kurus darbā norīkojis uzņēmums

Nodarbinātības nosacījumi; norīkošanas darbā atļauja

(1) Ārvalstniekiem, kurus Austrijā nodarbina darba devējs ārvalstnieks, kam nav juridiskās adreses valsts teritorijā, ja turpinājumā nav noteikts citādi, ir jābūt darba atļaujai. Ja šī nodarbinātība ilgst ne vairāk kā sešus mēnešus, ārvalstniekiem ir pienākums saņemt norīkošanas darbā atļauju, kura var tikt izsniegta uz ne ilgāk kā četriem mēnešiem.

[..]

(12) Ārvalstniekiem, kurus uzņēmums ar uzņēmējdarbības vietu citā EEZ dalībvalstī nosūta darbā Austrijā, lai tie veiktu pagaidu darbu, nav nepieciešama darba atļauja vai darbā nosūtīšanas atļauja, ja:

1. viņiem visu darbā nosūtīšanas laiku Austrijā ir likumīgi atļauts strādāt valstī, kurā ir uzņēmējdarbības vieta, un uzņēmums, kas nosūta darbā, viņus nodarbina likumīgi, un

2. tiek ievēroti Austrijas darba samaksas un nodarbinātības noteikumi atbilstoši *Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz* [(Likums par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu, *BGBl.* Nr. 459/1993)] 7.b panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktam un 2. punktam, kā arī sociālās nodrošināšanas noteikumi.

Federālās finanšu ministrijas centrālais koordinācijas birojs, kam ir uzdots apkarot nelegālo nodarbinātību saskaņā ar [*AuslBG*] un Likumu par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu, par darbā Austrijā norīkoto ārvalstnieku nodarbinātību nekavējoties ziņo nodarbinātības dienesta attiecīgajam reģionālajam birojam saskaņā ar Likuma par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu 7.b panta 3. un 4. punktu. Pēc paziņojuma saņemšanas reģionālajai darbā iekārtošanas iestādei divu nedēļu laikā ir jāapstiprina uzņēmumam un līgumpartnerim, kurš izmanto darba pakalpojumus, nosacījumu izpilde (norīkošanas darbā Savienībā apstiprinājums) vai, ja nosacījumi nav izpildīti, norīkošana darbā ir jāaizliedz. Neskarot paziņošanas pienākumu, kas paredzēts Likuma par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu 7.b panta 3. un 4. punktā, nodarbinātība var tikt sākta, ja nosacījumi ir izpildīti, pat neesot apstiprinājumam par norīkošanu darbā Savienībā."

9 *AuslBG* 32.a pantā ir paredzēts:

"Pārejas noteikumi saistībā ar ES paplašināšanos

(1) Tādu ES dalībvalstu pilsoņi, kuras pievienojās Eiropas Savienībai 2007. gada 1. janvārī, pamatojoties uz Līgumu starp Beļģijas Karalisti, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Īriju, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Republiku, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Bulgārijas Republiku un Rumāniju par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanos Eiropas Savienībai [(OV 2005, L 157, 11. lpp.)], nevar kā darba ņēmēji atsaukties uz brīvu pārvietošanos 1. panta 2. punkta 1. apakšpunkta nozīmē, ja vien tie atbilstoši *Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz* (Likums par dzīvesvietu un uzturēšanās tiesībām) 52. panta 1. punkta 1.–3. apakšpunktam nav citas EEZ dalībvalsts pilsoņi, kuriem saskaņā ar Kopienas tiesībām ir uzturēšanās tiesības.

[..]

(11) Ņemot vērā Līgumu starp Beļģijas Karalisti, Bulgārijas Republiku, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Īriju, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungārijas Republiku, Maltas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Rumāniju, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Karalisti un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstīm) un Horvātijas Republiku par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai [(OV 2012, L 112, 10. lpp.)], 1.–9. punkts, sākot ar Horvātijas pievienošanās ES brīdi, ir spēkā *mutatis mutandis* attiecībā uz Horvātijas Republikas pilsoņiem un darba devējiem, kuru uzņēmējdarbības vieta ir Horvātijas Republikā."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

10 *Danieli* uzņēmās izpildīt Austrijas uzņēmuma pasūtījumu uzbūvēt stiepļu velmētavu Austrijā. Šī Itālijas sabiedrība, lai izpildītu šo pasūtījumu, vēlējās izmantot it īpaši četrus horvātu darba ņēmējus, kā arī vienu krievu darba ņēmēju un vienu baltkrievu darba ņēmēju.

11 Šī sabiedrība ietilpst sabiedrību grupā, kurā ietilpst arī Horvātijas sabiedrība, *Danieli Systec d.o.o.*, šo horvātu darba ņēmēju darba devēja, kā arī cita Itālijas sabiedrība, *Danieli Automation SpA*, krievu darba ņēmēja un baltkrievu darba ņēmēja darba devēja.

12 Šie horvātu darba ņēmēji tika nodoti *Danieli*, taču tie joprojām bija šīs horvātu sabiedrības darba ņēmēji un uz tiem attiecās Horvātijas sociālā nodrošināšana. Krievu darba ņēmējs un baltkrievu darba ņēmējs tika nodoti *Danieli*, viņiem abiem pilnībā paliekot par *Danieli Automation* darba ņēmējiem, un uz tiem attiecās Itālijas sociālā nodrošināšana to norīkošanas darbā Austrijā laikā.

13 2016. gada 18. janvārī *Danieli*, tostarp saskaņā ar *AuslBG* 18. panta 12. punktu, datus, kas attiecas uz šiem darba ņēmējiem, paziņoja *Zentrale Koordinationsstelle für die Kontrolle illegaler Beschäftigung* (Centrālais koordinācijas birojs nelikumīgās nodarbinātības kontrolei, Austrija) un iesniedza pieteikumus viņu norīkošanas darbā Savienībā apstiprināšanai.

14 Vēlākā vēstulē *Danieli* norādīja, ka tā nav šī darbaspēka darba devēja, bet ka to tās rīcībā ir nodevušas iepriekš minētās horvātu un itāļu sabiedrības, lai realizētu stiepļu velmētavas Austrijā būvniecības projektu.

15 Nodarbinātības dienesta Leobenes reģionālais birojs noraidīja pieteikumus, ar kuriem bija lūgts apstiprināt šo norīkošanu darbā un kas bija iesniegti saskaņā ar *AuslBG* 18. panta 12. punktu, un neatļāva attiecīgo darba ņēmēju norīkošanu darbā.

16 *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Austrija) noraidīja prasības, kas tika celtas par šiem lēmumiem, ar kuriem noraidīti šie pieteikumi. Šī pēdējā minētā tiesa norādīja, ka Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā ir prasīts, lai "starp uzņēmumu, kas veic norīkojumu, un darba ņēmējiem norīkojuma laikā ir darba attiecības". Taču šajā gadījumā šādu attiecību neesot, jo šie darba ņēmēji neesot *Danieli* darba ņēmēji.

17 *Danieli* un attiecīgie darba ņēmēji par *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) spriedumiem iesniedza revīzijas sūdzību *Verwaltungsgerichtshof* (Administratīvā tiesa, Austrija).

18 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai LESD 56. un 57. pants, Direktīva [96/71] un [Horvātijas pievienošanās akta] V pielikuma 2. nodaļas ["Personu pārvietošanās brīvība"] 2. un 12. punkts ir interpretējami tādējādi, ka [Austrijas Republikai] ir tiesības ierobežot darba ņēmēju, kurus nodarbina Horvātijā reģistrēts uzņēmums, norīkošanu darbā, pieprasot darba atļauju, ja darba ņēmēji tiek norīkoti uz Itālijā reģistrētu uzņēmumu, lai Itālijas uzņēmums varētu sniegt pakalpojumu Austrijā, un ja Horvātijas darba ņēmēju veiktais darbs Itālijas uzņēmumā stiepļu velmētavas būvniecībā Austrijā ietver vienīgi pakalpojuma sniegšanu Austrijā un starp darba ņēmējiem un Itālijas uzņēmumu nepastāv darba tiesiskās attiecības?

2) Vai LESD 56. un 57. pants un Direktīva [96/71] ir jāinterpretē tādējādi, ka [Austrijas Republika] var ierobežot tādu darba ņēmēju kā Krievijas un Baltkrievijas pilsoņi norīkošanu darbā, kas strādā Itālijā reģistrētā uzņēmumā, izvirzot prasību par darba atļaujas saņemšanu, ja šīs norīkošanas darbā mērķis, nodrošinot ar darbaspēku citu Itālijā reģistrētu uzņēmumu, ir šī cita uzņēmuma pakalpojuma sniegšana Austrijā un darba ņēmēju Krievijas un/vai Baltkrievijas pilsoņu darbība šī cita uzņēmuma labā ietver vienīgi tā pakalpojuma sniegšanu Austrijā, un starp viņiem un šo citu uzņēmumu nepastāv darba tiesiskās attiecības?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

19 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 56. un 57. pants, Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. un 12. punkts, kā arī Direktīva 96/71 ir jāinterpretē tādējādi, ka Austrijas Republikai ir tiesības ierobežot horvātu darba ņēmēju, kurus nodarbina Horvātijā reģistrēts uzņēmums, norīkošanu darbā, pieprasot darba atļauju, ja šie darba ņēmēji tiek norīkoti uz Itālijā reģistrētu uzņēmumu, lai Itālijas uzņēmums sniegtu pakalpojumus Austrijā, un starp darba ņēmējiem un minēto Itālijas uzņēmumu nepastāv darba tiesiskās attiecības.

20 Vispirms ir jāatgādina, ka situācijā, kas ir pirmā jautājuma pamatā, Itālijas uzņēmums *Danieli* ir lūdzis kompetentajam nodarbinātības dienesta reģionālajam birojam apstiprināt četru horvātu darba ņēmēju, kurus tā rīcībā ir nodevis horvātu uzņēmums un kurus tā ir plānojusi izmantot stiepļu velmētas būvniecībā Austrijā, norīkošanu darbā bez darba atļaujas. Šis lūgums tika noraidīts tāpēc, ka saistībā ar šiem darba ņēmējiem ir jāsaņem darba atļauja.

21 Jautājums ir par to, vai Savienības tiesībām neatbilst prasība saņemt šādu darba atļauju.

22 Šajā ziņā ir jānorāda, ka tāds uzņēmums kā *Danieli*, kurš ir reģistrēts dalībvalstī, kas šajā gadījumā ir Itālijas Republika, un kura uzdevums ir par atlīdzību uzbūvēt stiepļu velmētavu uzņēmumam, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, proti, Austrijas Republikā, sniedz pakalpojumus LESD 56. un 57. panta nozīmē.

23 Saskaņā ar Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 1. punktu "attiecībā uz darba ņēmēju pārvietošanās brīvību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas saistīta ar darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos, kā tā definēta Direktīvas [96/71] 1. pantā, LESD 45. pantu un 56. panta pirmo daļu attiecībās starp Horvātiju, no vienas puses, un katru pašreizējo dalībvalsti, no otras puses, pilnībā piemēro, vienīgi ievērojot 2. līdz 13. punktā paredzētos pārejas posma noteikumus".

24 Lai noskaidrotu, vai šīs pārejas tiesību normas ir attiecīgajā gadījumā jāpiemēro, ir jāpārbauda, vai *Danieli* veiktā pakalpojumu sniegšana, jo tā ietver horvātu darba ņēmēju, kurus šī uzņēmuma rīcībā ir nodevis horvātu uzņēmums, pagaidu izmantošanu, ir pakalpojumu sniegšana, kas ietver darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos, kas norādīta Direktīvas 96/71 1. pantā, starp Horvātijas Republiku, no vienas puses, un citu dalībvalsti, no otras puses, Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 1. punkta nozīmē.

25 Saskaņā ar Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunktu tā ir piemērojama, ja uzņēmums, kas ir reģistrēts dalībvalstī, transnacionālas pakalpojumu sniegšanas gadījumā kā pagaidu darba aģentūra vai kā uzņēmums nodod darba ņēmēju tāda lietotājuzņēmuma rīcībā, kurš vai nu ir reģistrēts, vai darbojas dalībvalstī, ar noteikumu, ka starp uzņēmumu, kas veic nodošanu, un darba ņēmēju norīkojuma laikā ir darba attiecības.

26 Tādējādi Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunkts var tostarp tikt piemērots tādam darījumam, kādu *Danieli* plānoja īstenot pamatlietā un ar kuru uzņēmums, kas ir reģistrēts dalībvalstī, lai izpildītu pakalpojumu sniegšanas līgumu, kas noslēgts ar uzņēmumu, kurš ir no citas dalībvalsts, norīko darba ņēmējus, kurus tā rīcībā ir nodevis uzņēmums, kas ir reģistrēts trešajā dalībvalstī, ja šis darījums atbilst šajā tiesību normā paredzētajiem nosacījumiem.

27 Saskaņā ar Tiesas judikatūru darba ņēmēju norīkošana darbā, nodrošinot darbaspēku, Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē notiek, ja ir izpildīti trīs nosacījumi. Pirmkārt, darbaspēka nodrošināšana ir pakalpojumu sniegšana pret atlīdzību, saistībā ar kuru darba ņēmējs paliek pakalpojumu sniedzošā uzņēmuma rīcībā un neslēdz darba līgumu ar lietotājuzņēmumu. Otrkārt, šai darbaspēka nodrošināšanai raksturīgs ir tas, ka darba ņēmēja pārvietošana uz uzņemošo dalībvalsti ir pats pakalpojumu sniedzošā uzņēmuma pakalpojumu sniegšanas mērķis. Treškārt, saistībā ar šādu darbaspēka nodrošināšanu darba ņēmējs pilda savus pienākumus minētā lietotājuzņēmuma kontrolē un vadībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 18. jūnijs, *Martin Meat*, C-586/13, EU:C:2015:405, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Konkrēti, lai noteiktu, vai pats pakalpojumu sniegšanas mērķis ir darba ņēmēja pārvietošana uz uzņemošo dalībvalsti, ir jāņem vērā tostarp ikviens elements, kas norāda uz to, ka pakalpojumu sniedzējs nav atbildīgs par sekām, ja pakalpojums nav sniegts atbilstoši līgumā noteiktajam (spriedums, 2015. gada 18. jūnijs, *Martin Meat*, C-586/13, EU:C:2015:405, 35. punkts).

29 Šie nosacījumi, kā to ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 46.–49. punktā, saistībā ar pamatlietā paredzēto darījumu, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 26. punktā, ir izpildīti.

30 Pirmkārt, no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka attiecīgajiem horvātu darba ņēmējiem bija jāpaliek saistītiem ar darba attiecībām ar horvātu uzņēmumu, kurš tos par atlīdzību ir norīkojis darbā *Danieli*, neesot noslēgtam nekādam darba līgumam ar šo Itālijas uzņēmumu.

31 Otrkārt, no šiem lietas materiāliem arī izriet, ka pakalpojumu sniegšana, par kuru ir panākta vienošanās starp horvātu uzņēmumu un *Danieli*, ietvēra šo horvātu darba ņēmējus norīkošanu darbā Austrijā, lai tiktu izpildīts stiepļu velmētavas būvniecības līgums, kas noslēgts ar Austrijas uzņēmumu, *Danieli* paliekot vienīgajai atbildīgajai par šī līguma izpildi.

32 Treškārt, nav strīda par to, ka horvātu darba ņēmējiem, kurus Horvātijas uzņēmums ir nodevis *Danieli* rīcībā, savi uzdevumi bija jāveic lietotājuzņēmuma, proti, *Danieli*, kontrolē un vadībā.

33 No tā izriet, ka pamatlietā plānotais darījums, tā kā tas ietver horvātu darba ņēmēju, kurus horvātu uzņēmums ir nodevis *Danieli* rīcībā, pagaidu pārvietošanos, ir pakalpojumu sniegšana, kas ietver darba ņēmēju pagaidu pārvietošanos, kura norādīta Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunktā, starp Horvātijas Republiku, no vienas puses, un dalībvalsti, no otras puses, Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 1. punkta nozīmē.

34 Taču šī darbaspēka nodošana rīcībā ietilpst arī Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. punkta, saskaņā ar kuru, atkāpjoties no Regulas Nr. 492/2011 1.–6. panta un līdz divu gadu laikposma pēc pievienošanās beigām, pašreizējās dalībvalstis piemēro valsts pasākumus vai pasākumus, kas izriet no divpusējiem nolīgumiem, ar kuriem tiek regulēta Horvātijas valstspiederīgo piekļuve to darba tirgum, piemērošanas jomā. Darbaspēka norīkošanas izslēgšana no Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. punkta piemērošanas jomas radītu risku, ka šai tiesību normai tiktu atņemta liela daļa tās lietderīgās iedarbības (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2011. gada 10. februāris, *Vicoplus* u.c., no C-307/09 līdz C-309/09, EU:C:2011:64, 35. punkts).

35 Taču uz šo darbaspēka norīkošanu neattiecas Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 12. punkts, ja, kā to norāda *Danieli* un Komisija, izrādās, ka pamatlietā aplūkotās stiepļu velmētavas būvniecība ietver vienīgi rūpnieciskās iekārtas montāžu, uzstādīšanu un palaišanu ekspluatācijā jau pastāvošā struktūrā; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Šādas darbības neietilpst darbībās, attiecībā uz kurām saistībā ar Austrijas Republiku ir noteiktas attiecīgas atkāpes, kas ir piemērojamas jomās ar nosaukumu "Būvniecība, tostarp saistītās nozares" un identificētas ar NACE kodiem no 45.1 līdz 45.4.

36 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru pārejas posmā, kas paredzēts Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. punktā, Horvātijas valstspiederīgo norīkošana darbā Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē šīs dalībvalsts teritorijā joprojām ir pakļauta darba atļaujas iegūšanai, – kā pasākums, ar kuru tiek regulēta Horvātijas valstspiederīgo piekļuve šīs pašas valsts darba tirgum Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. punkta nozīmē, – ir saderīgs ar LESD 56. un 57. pantu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2011. gada 10. februāris, *Vicoplus* u.c., no C-307/09 līdz C-309/09, EU:C:2011:64, 32. un 33. punkts).

37 Pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums atbilst visiem iepriekšējā punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

38 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 56. un 57. pants, kā arī Horvātijas pievienošanās akta V pielikuma 2. nodaļas 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij ir tiesības ierobežot horvātu darba ņēmēju, kurus nodarbina Horvātijā reģistrēts uzņēmums, norīkošanu darbā, pieprasot darba atļauju, ja šo darba ņēmēju norīkošana darbā notiek, viņus Direktīvas 96/71 1. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē norīkojot uz citu dalībvalstī reģistrētu uzņēmumu, lai tas sniegtu pakalpojumus pirmajā no šīm dalībvalstīm.

Par otro jautājumu

39 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 56. un 57. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij ir tiesības pieprasīt, lai trešo valstu valstspiederīgajiem, kurus uz citā dalībvalstī reģistrētu uzņēmumu, lai tiktu sniegti pakalpojumi pirmajā no šīm dalībvalstīm, norīkojis uzņēmums, kas arī ir reģistrēts šajā citā dalībvalstī, būtu darba atļauja.

40 Saskaņā ar iedibinātu Tiesas judikatūru darbība, ar kuru uzņēmums pret atlīdzību nodrošina ar darba ņēmējiem, kas vienlaikus paliek nodarbināti šajā uzņēmumā, nenoslēdzot ar [darbaspēka] izmantotāju nekādu darba līgumu, ir profesionāla darbība, kas atbilst LESD 57. panta pirmās daļas nosacījumiem, un līdz ar to tā ir jāuzskata par pakalpojumu šīs normas nozīmē (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 37. punkts).

41 Pamatlietā darbaspēka izīrēšanas pakalpojumus sniedz Itālijā reģistrēts uzņēmums lietotājuzņēmumam, kas reģistrēts dalībvalstī un kas izmanto šo darbaspēku vienīgi Austrijā, lai sniegtu pakalpojumus.

42 Tā kā LESD 56. panta tiesību normas ir jāpiemēro visos gadījumos, kad pakalpojumu sniedzējs piedāvā savus pakalpojumus tās dalībvalsts teritorijā, kas nav tā, kurā tas ir reģistrēts, neatkarīgi no tā, kur ir reģistrēti šo pakalpojumu saņēmēji (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1991. gada 26. februāris,

Komisija/Francija, C-154/89, EU:C:1991:76, 10. punkts), ir svarīgi konstatēt, ka šāds darbaspēka izīrēšanas pakalpojums starp diviem uzņēmumiem, kas reģistrēti vienā un tajā pašā dalībvalstī, ja šis pakalpojums ir sniegts tās dalībvalsts teritorijā, kas nav tā, kurā ir reģistrēts lietotājuzņēmums, ietilpst LESD 56. un 57. panta piemērošanas jomā.

43 Tam, ka pamatlietā aplūkotā darbaspēka nodrošināšana attiecas uz darba ņēmējiem, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, šajā sakarā nav nozīmes (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 39. punkts).

44 Attiecībā uz darba ņēmēju – trešās valsts pilsoņu – norīkošanu darbā, ko veic pakalpojumu sniedzējs – Savienības uzņēmums, Tiesa jau ir nospriedusi, ka valsts tiesiskais regulējums, kas citā dalībvalstī reģistrēta uzņēmuma pakalpojumu sniegšanas realizāciju valsts teritorijā pakļauj administratīvas atļaujas izsniegšanai, ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums LESD 56. panta nozīmē (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 45. punkts).

45 Tā tas ir saskaņā ar pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu gadījumā ar pārrobežu pakalpojumu sniegšanu, kas ietver darbaspēka, kura izcelsme ir no trešajām valstīm, nodrošināšanu Austrijā.

46 Tomēr valsts tiesiskais regulējums, kas ietilpst jomā, kura nav saskaņota Savienības līmenī, un kas vienādi ir piemērojams attiecībā uz jebkuru personu vai uzņēmumu, kurš veic darbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā, – neraugoties uz tā ierobežojošajām sekām pakalpojumu sniegšanas brīvībai – var tikt attaisnots, ja tas atbilst primāram vispārējo interešu apsvērumam un ja šīs intereses jau neaizsargā noteikumi, kuriem pakalpojuma sniedzējs ir pakļauts tā dibināšanas dalībvalstī, ja tas ir piemērots, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa realizāciju, un ja tas nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 48. punkts).

47 Joma, kas saistīta ar darbinieku, kuri ir trešo valstu pilsoņi, norīkošanu darbā pārrobežu pakalpojumu sniegšanai, šobrīd Savienības līmenī nav saskaņota. Tādēļ šajos apstākļos ir jāizvērtē, vai ierobežojumi pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kas izriet no pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma, ir attaisnoti ar primāru vispārējo interešu mērķi un, attiecīgā gadījumā, vai tie ir nepieciešami, lai efektīvi un ar piemērotiem līdzekļiem sasniegtu šo mērķi (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 49. punkts).

48 Šai sakarā ir jāatgādina, ka, lai arī bažas saistībā ar izvairīšanos no traucējumiem darba tirgū, protams, ir primārs vispārējo interešu apsvērums, darba ņēmēji, kurus nodarbina uzņēmums, kas dibināts citā dalībvalstī, un kuri pakalpojumu sniegšanai tiek norīkoti darbā uz citu dalībvalsti, nepretendē piekļūt šīs citas dalībvalsts darba tirgum, jo pēc sava uzdevuma pabeigšanas tie atgriezīsies savā izcelsmes vai dzīvesvietas valstī (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 51. punkts).

49 Dalībvalstij pastāvīgi uzturot prasību par darba atļaujas saņemšanu trešo valstu pilsoņiem, kurus šajā valstī strādājošam uzņēmumam ir nodrošinājis citā valstī dibināts uzņēmums, tiek pārsniegts vajadzīgais tā mērķa sasniegšanā, kas ietver darba tirgus traucējumu novēršanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 56. punkts).

50 Šai sakarā pakalpojumu sniedzēja uzņēmuma pienākums sniegt Austrijas iestādēm informāciju, kas apliecinātu, ka darba ņēmēji, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, ievēro likumus, īpaši attiecībā uz uzturēšanos, darba atļauju un sociālo nodrošinājumu dalībvalstī, kur šis uzņēmums tos nodarbina, mazāk ierobežojoši un tikpat efektīvi kā minētās prasības sniegtu šīm iestādēm nepieciešamās garantijas par šo darba ņēmēju stāvokļa likumīgumu un to, ka savu galveno darbību tie veic pakalpojumus sniedzošā uzņēmuma dibināšanas dalībvalstī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 57. punkts).

51 Šāda prasība varētu būt vienkārša iepriekšēja pieteikšanās, kas Austrijas iestādēm ļautu pārbaudīt iesniegto informāciju un noteikt vajadzīgos pasākumus, ja attiecīgo darba ņēmēju stāvoklis nebūtu likumīgs. Turklāt šī prasība varētu tikt noformēta kā īss paziņojums par pieprasītajiem dokumentiem, īpaši gadījumā, kad darbā norīkošanas termiņš neļauj efektīvi veikt tādu pārbaudi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 58. punkts).

52 Tāpat pienākums, kas uzlikts pakalpojuma sniedzējam uzņēmumam, pirms norīkošanas darbā paziņot Austrijas iestādēm par vienu vai vairākiem esošiem darbā norīkojamiem darba ņēmējiem, šādas klātbūtnes paredzēto ilgumu un pakalpojumu vai pakalpojumus, kas pamato norīkošanu darbā, ir tikpat efektīvs un mazāk ierobežojošs līdzeklis kā pamatlietā aplūkotā prasība. Tas ir tāds, kas ļauj šīm iestādēm pārbaudīt Austrijas sociālā tiesiskā regulējuma ievērošanu darbā norīkošanas perioda laikā, ņemot vērā pienākumus, kas šim uzņēmumam jau ir saistoši saskaņā ar izcelsmes dalībvalstī piemērojamo sociālo tiesību normām. Kopā ar minētā uzņēmuma sniegto informāciju par attiecīgo darba ņēmēju situāciju, kas minēta šī sprieduma 50. punktā, šāda prasība ļautu minētajām iestādēm vajadzības gadījumā noteikt pasākumus, ko tās piemēro darbā norīkošanas perioda beigās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, 59. punkts).

53 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka LESD 56. un 57. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij nav tiesību pieprasīt, lai trešo valstu valstspiederīgajiem, kurus uz citā dalībvalstī reģistrētu uzņēmumu, lai tiktu sniegti pakalpojumi pirmajā no šīm dalībvalstīm, norīkojis uzņēmums, kas arī ir reģistrēts šajā citā dalībvalstī, būtu darba atļauja.

Par tiesāšanās izdevumiem

54 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) **LESD 56. un 57. pants, kā arī Akta par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā V pielikuma 2. nodaļas 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij ir tiesības ierobežot horvātu darba ņēmēju, kurus nodarbina Horvātijā reģistrēts uzņēmums, norīkošanu darbā, pieprasot darba atļauju, ja šo darba ņēmēju norīkošana darbā notiek, viņus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā 1. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē norīkojot uz citu dalībvalstī reģistrētu uzņēmumu, lai tas sniegtu pakalpojumus pirmajā no šīm dalībvalstīm.**

2) **LESD 56. un 57. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij nav tiesību pieprasīt, lai trešo valstu valstspiederīgajiem, kurus uz citā dalībvalstī reģistrētu uzņēmumu, lai tiktu sniegti pakalpojumi pirmajā no šīm dalībvalstīm, norīkojis uzņēmums, kas arī ir reģistrēts šajā citā dalībvalstī, būtu darba atļauja.**

[Paraksti]